

ส่วนที่ 6

การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาสามปีไปปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางและกลไกในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนางัว อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนพัฒนาในปีต่อไป และเป็นการสร้างแนวทางการมีส่วนร่วมในท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลนางัว ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนางัว ตามคำสั่งที่ 20 /2558 ลงวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2558 ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ข้อ 28 ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนางัว ประกอบด้วย

1. นายไพฑูริ ศรีสุทัศน์	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนางัว	กรรมการ
2. นายสมจิตร อูสาพรหม	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนางัว	กรรมการ
3. นายสมอาจ พิมสาร	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนางัว	กรรมการ
4. นายเรืองฤทธิ์ อูสาพรหม	ประชาคมตำบลนางัว	กรรมการ
5. นายทัตไทย โคตรมิตร	ประชาคมตำบลนางัว	กรรมการ
6. นางดารารพร สุวรรณชัยรบ	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาคอย	กรรมการ
7. นางชลธิชา มาตรรักษ์	เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชนชำนาญงาน	กรรมการ
8. หัวหน้าส่วนการคลัง		กรรมการ
9. หัวหน้าส่วนโยธา		กรรมการ
10. นายสมพร โกษาแสง	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
11. นายเตียง โกษาแสง	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(2) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

การกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล

การประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จะมีเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด สำหรับใช้เป็นกรอบในการประเมินเพื่อให้เกิดความชัดเจน เป็นระบบ มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ โดยประกอบด้วยเกณฑ์ที่สำคัญใน 2 ระดับ คือ เกณฑ์การประเมินหน่วยงาน และเกณฑ์การประเมินโครงการ ดังนี้

1. เกณฑ์การประเมินหน่วยงาน

เกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria)	ตัวชี้วัด (Indicators)
1. สัมฤทธิ์ผลและการบรรลุวัตถุประสงค์ ของนโยบาย	❖ ผลผลิต ❖ ผลลัพธ์
2. ความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม	❖ การเข้าถึง ❖ การจัดสรรทรัพยากร ❖ การกระจายผลประโยชน์ ❖ ความเสมอภาค
3. ความสามารถและคุณภาพในการให้บริการ	❖ สมรรถนะของหน่วยงาน ❖ ความทั่วถึงและเพียงพอ ❖ ความถี่ในการให้บริการ ❖ ประสิทธิภาพการให้บริการ
4. ความรับผิดชอบของหน่วยงาน	❖ พันธกิจต่อสังคม ❖ ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ❖ การให้หลักประกันความเสี่ยง ❖ การยอมรับข้อผิดพลาด
5. การสนองตอบความต้องการของประชาชน	❖ การกำหนดประเด็นปัญหา ❖ การรับฟังความคิดเห็น ❖ มาตรการ/กลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา ❖ ความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา
6. ความพึงพอใจของประชากรกลุ่มเป้าหมาย	❖ ระดับความพึงพอใจ ❖ การยอมรับ/การคัดค้าน
7. ผลเสียหายต่อสังคม	❖ ผลกระทบภายนอก (ทางบวกและทางลบ) ❖ ต้นทุนทางสังคม

2. **เกณฑ์การประเมินโครงการ** การประเมินผลโครงการ จะมีเกณฑ์และตัวชี้วัดเพื่อเป็นเครื่องมือกำหนดกรอบทิศทางการวิเคราะห์และประเมินผลโครงการ ประกอบด้วยเกณฑ์ที่สำคัญ 8 เกณฑ์ คือ

1. **เกณฑ์ความก้าวหน้า** เป็นการพิจารณาเปรียบเทียบผลของการดำเนินกิจกรรมกับเป้าหมายที่กำหนดตามแผน การประเมินความก้าวหน้ามุ่งที่จะตอบคำถามว่า การดำเนินกิจกรรมตามโครงการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ เป็นไปตามกรอบเวลาหรือไม่ และประสบกับปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

(ก) ผลผลิตเทียบกับเป้าหมายรวมในช่วงเวลา เป็นการดูสัดส่วนของผลผลิตของโครงการว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด เทียบกับเป้าหมายรวมในช่วงเวลาที่กำหนด

(ข) จำนวนกิจกรรมแล้วเสร็จ เนื่องจากโครงการประกอบด้วยชุดกิจกรรมต่างๆ มากมาย จำเป็นต้องมีตัวชี้วัดความก้าวหน้า โดยพิจารณาจำนวนกิจกรรมและประเภทของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ทั้งกิจกรรมหลัก กิจกรรมพื้นฐาน กิจกรรมรอง และกิจกรรมเสริม ในช่วงระยะเวลา อาจเป็นสัปดาห์ เดือน ไตรมาส หรือระยะของโครงการ

(ค) ทรัพยากรที่ใช้ไปในช่วงเวลา เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าของการใช้ทรัพยากรในโครงการ ซึ่งครอบคลุมด้านงบประมาณโครงการ ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ไป งบประมาณที่อยู่ระหว่างผูกพัน เงินประจำงวดและแผนการใช้จ่ายงบประมาณโครงการ และอัตราการใช้บุคลากรสัมพันธ์กับเวลา

(ง) ระยะเวลาที่ใช้ไป เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าเพื่อดูว่าได้ใช้เวลาไปเท่าใดแล้ว และเหลือระยะเวลาอีกเท่าใดจึงจะครบกำหนดแล้วเสร็จ โดยจะสามารถใช้เป็นเกณฑ์ประเมินและควบคุมกิจกรรม ให้บรรลุตามเป้าหมายด้านเวลา และเพื่อทราบถึงระยะเวลาที่ต้องใช้จริงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายรวม

2. **เกณฑ์ประสิทธิภาพ** การประเมินประสิทธิภาพเป็นการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้กับทรัพยากรที่ใช้ไปในการดำเนินงาน ทรัพยากรที่ใช้ นอกจากงบประมาณแล้ว ยังหมายรวมถึงทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการจัดการและระยะเวลาที่ใช้ไปในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

(ก) สัดส่วนผลผลิตต่อค่าใช้จ่าย เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรทางการเงินของโครงการเพื่อให้ได้ผลผลิตที่เหมาะสมและคุ้มค่ากับการลงทุน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการใช้จ่ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมประโยชน์ ลดค่าใช้จ่ายและประหยัดต้นทุนการผลิต

(ข) ผลผลิตต่อกำลังคน เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการผลิตต่อบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่โครงการ ซึ่งนอกจากจะเป็นตัวชี้วัดถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานแล้ว ยังแสดงถึงสมรรถนะและศักยภาพของทรัพยากรบุคคลในการดำเนินโครงการ และจะเป็นแนวทางในการปรับขนาดกำลังคนที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรม และการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในระยะยาวอีกด้วย

(ค) ผลผลิตต่อหน่วยเวลา เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการผลิตในช่วงเวลา อาจเป็นจำนวนครัวเรือนที่ได้รับการอบรมอาชีพเสริมนอกเหนือภาคเกษตรต่อเดือน จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนต่อโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในแต่ละปี จำนวนผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในแต่ละช่วงไตรมาส

(ง) การประหยัดทรัพยากรการจัดการ เป็นตัวชี้วัดความสามารถของโครงการ ในการประหยัดทรัพยากรทางการบริหารจัดการ อาทิ การปรับลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำเนินโครงการ การตัดทอนขั้นตอนการปฏิบัติซึ่งส่งผลต่อการลดค่าใช้จ่ายของโครงการ การประหยัดค่าพลังงานและ ค่าสาธารณูปโภคเป็นร้อยละของค่าใช้จ่ายรวม

3. เกณฑ์ประสิทธิผล การประเมินประสิทธิผล เป็นเกณฑ์พิจารณาระดับการบรรลุ วัตถุประสงค์เฉพาะด้าน โดยดูจากผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของประชากร กลุ่มเป้าหมายตามโครงการ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

(ก) ระดับการบรรลุเป้าหมาย เป็นตัวชี้วัดว่าโครงการบรรลุเป้าหมายด้านใดบ้าง และการบรรลุเป้าหมายส่งผลต่อประชากรอย่างไร โดยสามารถวัดการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและคุณภาพของ ประชากรเป้าหมาย อาทิ เป้าหมายด้านเศรษฐกิจ สังคม เป็นต้น

(ข) ระดับการมีส่วนร่วม เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จโดยให้ความสำคัญกับมิติการมี ส่วนร่วม โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุผลได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนส่งผลต่อระดับความสำเร็จ มากน้อยเพียงไร และโครงการจะปรับปรุงส่งเสริมการมีส่วนร่วมได้อย่างไร ระดับการมีส่วนร่วมสามารถวัดจาก จำนวนประชากร ความถี่ระดับกิจกรรม ซึ่งครอบคลุมการร่วมตัดสินใจวางแผนและติดตามผล

(ค) ระดับความพึงพอใจ เป็นเกณฑ์วัดระดับการยอมรับ โดยอาจพิจารณาจากสัดส่วนของ ประชากรเป้าหมายที่พึงพอใจกับบริการของรัฐ สัดส่วนของครัวเรือนที่พอใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โครงการ ระดับความพึงพอใจในมาตรการตามโครงการ

(ง) ความเสี่ยงของโครงการ เป็นตัวชี้วัดประสิทธิผลเพื่อดูว่าโครงการมีความเสี่ยง ในการบรรลุเป้าหมายด้านใดด้านหนึ่งหรือไม่ ซึ่งค่าความเสี่ยงจะประเมินจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อม ของโครงการ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม

4. เกณฑ์ผลกระทบ เป็นการพิจารณาผลกระทบโดยรวมต่อประชากรกลุ่มเป้าหมาย ชุมชน สังคมและหน่วยงานในภาพรวม เป็นผลกระทบระยะยาว ผลกระทบอาจมีทั้งที่มุ่งหวัง และผลกระทบที่ไม่ได้ มุ่งหวัง ซึ่งอาจจะเป็นด้านบวกหรือด้านลบก็ได้ ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ

(ก) คุณภาพชีวิต เป็นตัวชี้วัดผลกระทบต่อการพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย อาทิ รายได้ ความเป็นอยู่ โอกาสทางการศึกษา การมีงานทำ สุขภาพอนามัย สภาพแวดล้อมของครัวเรือนชุมชน โดยสามารถวัดจากสัดส่วนครัวเรือนหรือประชากรที่ได้รับบริการ จากโครงการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดี หรือมาตรฐานการดำรงชีพ

(ข) ทศนคติและความเข้าใจ เป็นตัวชี้วัดผลกระทบโดยมุ่งเรื่องทัศนคติและความเข้าใจของ กลุ่มเป้าหมายที่มีต่อโครงการ โดยสามารถวัดระดับทั้งเชิงบวกและลบต่อตัวโครงการเอง โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ และมาตรการนโยบายผลประโยชน์ของโครงการ ความพึงพอใจในการรับบริการ และทัศนคติต่อผู้บริหารและ เจ้าหน้าที่โครงการ

(ค) การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นตัวชี้วัดผลกระทบโดยให้ความสำคัญเรื่อง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย โดยเปรียบเทียบระยะก่อนและหลังมีโครงการ อาทิ สัดส่วนของ

ครัวเรือนที่ยอมรับเทคโนโลยีที่รักษาสีสิ่งแวดล้อม จำนวนเกษตรกรที่ทำการเกษตรแบบธรรมชาติมากขึ้น การปฏิบัติของผู้ใช้รถยนต์โดยเคารพกฎจราจรมากขึ้น การออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น และลดละพฤติกรรม การซื้อสิทธิขายเสียง การลดพฤติกรรมการประพัตมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่

5. เกณฑ์ความสอดคล้อง เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องมุ่งพิจารณาว่าวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการหรือสามารถแก้ไขปัญหาตามที่กำหนดไว้แต่ต้นหรือไม่ ซึ่งจำเป็น ต้องมีการประเมินความต้องการที่แท้จริง ตลอดจนต้องตอบคำถามด้วยว่า แนวทางและกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาที่เป็นจริงได้หรือไม่ ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ

(ก) ประเด็นปัญหาหลัก ซึ่งพิจารณาจากจำนวนเรื่องหรือประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ทั้งที่ได้รับการแก้ไขแล้วและที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ความเร่งด่วน ความรุนแรงของปัญหา

(ข) มาตรการหรือกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา เป็นตัวชี้วัดความสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นมาตรการทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยสามารถดูได้จากมาตรการที่ผู้บริหารโครงการนำมาใช้ตลอดระยะเวลาของการดำเนินโครงการ และความสอดคล้องกับปัญหาหลัก

(ค) ความต้องการหรือข้อเรียกร้องของประชากรกลุ่มเป้าหมาย เป็นตัวชี้วัดถึงความต้องการของผู้รับบริการในการแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ อาทิ คำร้องเรียน ข้อร้องทุกข์ ให้แก้ไขปัญหาเพื่อสนองตอบประชากรกลุ่มเป้าหมายตามโครงการที่ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ หรือได้รับความเสียหายจากการดำเนินโครงการ ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดความสอดคล้องในการดำเนินโครงการและสนองต่อความต้องการของประชากรเป้าหมาย

6. เกณฑ์ความยั่งยืน เป็นการพิจารณาที่สืบเนื่องจากความสอดคล้อง โดยพิจารณาระดับความต่อเนื่องของกิจกรรมว่าจะสามารถดำเนินต่อไปได้โดยไม่มีการใช้งบประมาณจากภายนอกโครงการ ความสามารถในการเลี้ยงตัวเองได้ นอกจากนี้ยังหมายถึงความสามารถในการขยายกิจกรรมไปยังพื้นที่แห่งใหม่ ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ

(ก) ความอยู่รอดด้านเศรษฐกิจ เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรทางการเงินของโครงการ อาทิ จำนวนงบประมาณของโครงการ แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ภาระผูกพัน สัดส่วนค่าใช้จ่าย เทียบกับผลผลิตที่ได้ ปริมาณเงินทุนสำรอง แหล่งสนับสนุนงบประมาณ ปริมาณงบประมาณหรือเงินทุนหมุนเวียนจำนวน และขนาดกองทุนดำเนินโครงการ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของโครงการ

(ข) สมรรถนะด้านสถาบัน เป็นตัวชี้วัดความสามารถของหน่วยงานในการบริหารโครงการ การพัฒนาองค์กรประชาชน การมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระดับการมีส่วนร่วม ของประชากรกลุ่มเป้าหมายในกระบวนการตัดสินใจ การวางแผนงานและบริหารโครงการ และการปรับปรุงระเบียบวิธีการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ

(ค) ความเป็นไปได้ในการขยายผล เป็นตัวชี้วัดความยั่งยืนโดยพิจารณาความสามารถในการพึ่งตัวเอง โอกาสและช่องทางในการขยายผลการดำเนินโครงการกรณีโครงการประสบผลสำเร็จด้วยดี ทั้งการขยายกำลังผลิตตามแนวราบ กล่าวคือ การเพิ่มกิจกรรมโครงการ การเพิ่มจำนวนประชากรเป้าหมาย

การขยายกำลังผลิตของโครงการเดิมและการขยายผลในแนวตั้ง ได้แก่ การขยายพื้นที่โครงการ การขยายเครือข่ายโครงการออกไปทั่วภูมิภาค และการยกระดับโครงการเป็นระดับชาติ

7. เกณฑ์ความเป็นธรรม เป็นเกณฑ์ที่มุ่งให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม โดยพิจารณาถึงผลลัพธ์และผลกระทบจากโครงการ โดยยึดหลักการว่าประชากรกลุ่มเป้าหมายจะได้รับหลักประกันเรื่องความเป็นธรรม ความเสมอภาค ความทั่วถึงในการรับบริการ การจัดสรรคุณค่า และการกระจายผลตอบแทนที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ

(ก) ความเป็นธรรมระหว่างกลุ่มอาชีพ เป็นตัวชี้วัดความเป็นธรรมโดยให้ความสำคัญทุกกลุ่มย่อยในสังคม อาทิ ความเป็นธรรมในการจัดสรรทรัพยากรแหล่งน้ำกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มอาชีพอื่น การจัดหาตำแหน่งให้กับผู้ว่างงานและผู้ถูกเลิกจ้าง มาตรการลดผลกระทบทางสังคม ปัญหาเศรษฐกิจที่จัดให้แก่ประชากรทุกสาขาอาชีพ

(ข) ความเป็นธรรมระหว่างเพศ เป็นตัวชี้วัดที่ให้ความสำคัญเรื่องความเป็นธรรมระหว่างเพศ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่มีความสำคัญมากขึ้นในการประเมินโครงการพัฒนา โดยดูว่าการดำเนินโครงการให้ความเสมอภาคระหว่างเพศ หรือมีการเลือกปฏิบัติระหว่างเพศหรือไม่ โดยสามารถพิจารณาเรื่องความเท่าเทียมในโอกาส บทบาทระหว่างหญิง/ชาย การปฏิบัติที่เคารพสิทธิของสตรี

(ค) ความเป็นธรรมระหว่างชุมชน เป็นตัวชี้วัดที่เน้นความเป็นธรรมระหว่างชุมชน ระหว่างชนรุ่นปัจจุบันและชนรุ่นอนาคต ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการจัดสรรและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ การจัดหาพลังงาน โครงการพัฒนาขนาดใหญ่ โครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และผลกระทบด้านสังคม โดยคำนึงถึงชนรุ่นอนาคตซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจและการดำเนินโครงการในปัจจุบัน

8. เกณฑ์ความเสียหายของโครงการ เป็นเกณฑ์ที่สำคัญในการประเมินโครงการเพื่อเป็นหลักประกันว่า การดำเนินโครงการจะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบด้านลบต่อสังคมหรือชุมชน ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด คือ

(ก) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เป็นตัวชี้วัดความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินโครงการ โดยเป็นการวัดและประเมินเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจริงกับการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในช่วงก่อนทำโครงการ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับผิดชอบและมีการชดเชยความเสียหายจากผลกระทบในลักษณะที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย เพื่อเป็นหลักประกันความเสี่ยงให้กับสังคม และเป็นมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้อนุมัติและผู้ดำเนินโครงการ

(ข) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เป็นตัวชี้วัดผลกระทบหรือความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ ที่เกิดจากโครงการพัฒนาของรัฐ ในลักษณะของผลกระทบภายนอกซึ่งสร้างภาระให้กับประชาชนและชุมชนโดยรวมที่ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเป็นต้นทุนทางสังคมที่ต้องเสียไป อาทิ พื้นที่การเกษตรที่ถูกน้ำท่วมเสียหายจากโครงการสร้างเขื่อน เป็นต้น

(ค) ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นตัวชี้วัดความเสียหายที่เกิดจากการดำเนินโครงการและส่งผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน อาทิ การดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

การสูญเสียโครงสร้าง แบบแผนและวิถีการดำเนินชีวิตที่ดี ความเสื่อมถอยของขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม
ความเชื่อ ความต้องการ ความเอื้ออาทร ความร่วมมือและความช่วยเหลือเกื้อกูลของชุมชนดั้งเดิม

การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผล เวลา	ปี 2559 – 2561											
	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย	ก.ค	ส.ค	ก.ย
1. ประชุมคณะกรรมการ ฯ เพื่อกำหนด แนวทางการติดตามประเมินผลการนำ แผนพัฒนาสามปีไปปฏิบัติและวิธีการ ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	←→											
2. ดำเนินการประเมินโครงการที่ได้ จากการติดตามผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความคิดเห็นที่ได้ จากการติดตามและประเมินผลตาม แผนพัฒนาต่อนายกองค์การบริหาร- ส่วนตำบลเพื่อเสนอต่อสภาองค์การ- บริหารส่วนตำบลนางัว				←→								
3. ทดสอบผลการติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนา												

หมายเหตุ การดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาทุกโครงการที่ได้ดำเนินงานอย่างน้อยโครงการละ 1 ครั้ง